

talt om, og som man efter min Mening har gjort en noget overdreven Blevt af, forandre ikke Sagen. Altsaa, jeg gjentager det, hvis der i Adressen stod, at da Sammenfætningen af Folkethinget er den samme, saa „burde“ eller „skulde“ nu dette Middel anvendes, saa, siger jeg, kunde man sige: det lyder altfor parlamentarisk, men der staar kun, at dette Middel „kan“ anvendes, og man overlader til Hans Majestæts Visdom at vælge Midealet; det er virkelig ikke parlamentarisk. Sa, hvis det var Parlamentarisme, saa vilde den være saare ufskyldig, thi her er kun Tale om en meget loyal Henvendelse til Kongen. Men saa har man ment, at Parlamentarismen ligger skjult i den oprindelige Adresse; men det er ogsaa en Misforstaaelse. Derfor Ministeriet var gaaet af lige efter Valget, derfor vi havde indbragt en Adresse lige efter Valget, der udtrykte sig saaledes som den foreliggende, saa vilde jeg sige, deri ligger praktisk det parlamentariske System, men det har vi ikke gjort. Vi have først ladet nogen Tid gaa hen, Ministeriet har forhandlet med Folkethinget og sat den Ting igjennem, som det kæmpede for, nemlig Finanslovens Overgang til 2den Behandling; først der efter komme vi med en Adresse. Jeg kan ikke se, at deri skulde ligge enten noget Parlamentarisk eller Antiparlamentarisk. Der er imidlertid Mennesker, som ere mere ængstelige end jeg i saa Henseende, og som have troet, at der var Fare ved at optage den nævnte Sætning i Adressen, og at den i alt Fald vilde blive benyttet til at udbrede Misforstaaelse, og saa har man foreslaaet Adressen i en anden Skikkelse, hvor dette Punkt blev udeladt. Jeg kan oprigtig talt ikke indse, at dette vil gjøre nogen Forskjel. Adressen i den ene Form faa vel som i den anden bede Kongen om at staae en god Samvirken tilstede her i Landet; igjennem en Forandring i Ministeriet. Det ligger ligefrem ikke blot i Adressens Mening, det kan Enhver forstaa, men det er ogsaa ligefrem udtrykt i Ord. Der staar, at der trænges til en Vedelse fra oven, under hvilken alle Samfundsklasser kunne bringes til at deltage i det Arbejde, der sigter til at føre Folket en lykkelig Fremtid imøde, og det forudsætter naturligvis, at den Vedelse, der nu er fra oven, ikke er af den Natur, at alle Samfundsklasser kunne bringes dertil. Følgelig gaar den sidste Adresse ganske ud paa det Samme som den første; men Udtrykkene i den sidste ere ganske vist saaledes, at de, der have Skrump, kunne være mere beroligede derved, og da det, som for mig er det Afgjørende, er, at der vises en forsonlig Smødekommene, og da jeg menet, at Betingelsen for, at der overhovedet kan komme en frugtbar Samvirken mellem Folkethinget og Regjeringen, saa at vi atter kunne naae at komme fremad i et roligt Spor med Hensyn til Lovgivningen i det Hæle, er det, som jeg fra Begyndelsen af nævnte, nemlig Smødekommene fra alle Sider, kunde det aldrig noget Dieblif falde mig ind at stemme mod den foreslaaede

Ændring af Adressen. Derfor jeg gjorde det, vilde jeg vise, at jeg var uendelig lidt imødekommende; derfor jeg paa Grund af en saadan Bagatel vilde gjøre Modstand, vilde det virkelig være et Bevis paa, at jeg var temmelig stridig, og det kunde aldrig falde mig ind. Jeg vil nok sige, at selv om Ændringen ikke var kommen, vilde det ikke have generet mig, men at den er kommen, generer mig heller ikke, uden for saa vidt, at jeg ganske vist anser det for overordentlig ønskelig, om Adressen nu maatte blive vedtaget i den Form, som de fleste Medlemmer med en rolig Samvittighed kunne gaa ind paa, thi dels er det mig om at gjøre, at den faar en saa stor Tilslutning som muligt, og dels skal jeg ikke negte, at jeg i modsat Tilfælde o: hvis Ændringen blev forkastet, vilde komme i Tvivl om, hvorvidt denne Lov paa den Forsonlighed og Smødekommene, som jeg er gaaet ud fra, i Virkeligheden fandtes fra alle Sider, thi de, der stemme imod Ændringsforslaget, jeg vil ikke sige, at de ere usorsonlige, men jeg tvivler dog om, at deres Forsonlighed kan være stor. Hvis Ændringsforslaget bliver vedtaget, er min Stemme sikker; bliver det ikke vedtaget, vil jeg have Lov til at bestemme, hvad jeg vil, thi Forkastelsen af dette Ændringsforslag forekommer mig i den Grad unødværet, at jeg ikke kan tænke mig, hvad Grunden skulde være dertil. Jeg havde oprigtig talt haabet, at dette neutrale Forslag til en Adresse fra første Jærd af vilde have vundet almindelig Tilslutning; jeg har nu set, at det ikke har vundet en saadan; jeg har nu set, at der fra forskjellige Sider udenfor Salen — eller her i Salen, thi af den Diskussion, der er ført her, kan man endnu ikke slutte Meget — er bleven viist og udtalt en høj Grad af Indignation over, at dette Adresseforslag er kommet frem, det er blevet betegnet med alle mulige Navne, som jeg ikke skal gjentage; det er løste Beskyldninger, som det er let at gjøre mod et enkelt Medlem, naar han foretager sig Noget, man ikke synes om; man overdænger ham da paa alle mulige Maader med Ubehageligheder, som ikke have Noget at betyde, fordi de ikke kunne bevises; men naar man ikke kan bevise Noget, burde man dog i ethvert Fald vise en Mand den Høflighed at antage, at han er en fornuftig Mand og handler redelig og aabent. Derfor tror jeg heller ikke, at jeg behøver at omtale de Beskyldninger, som saaledes ere fremkomne. Derimod kan jeg ikke negte, at der er Noget i, hvad der blev sagt, at der udtræves Resignation fra begge Sider for at blive enig om Adressen, som den nu foreligger i ændret Skikkelse. Jeg vil dertil sige, mine Herrer, at jeg haaber, at denne Resignation er tilstede, fordi jeg virkelig tror, at den Beskyldning for Umaalholdenhed, som man fra begge Sider har gjort mod hinanden, virkelig er overdreven. Skulde denne Resignation ikke være tilstede, vilde jeg meget beklage det, men jeg vil kun bede de Herrer,